

20. apríl 2011

Minnisblað vegna vísitölu byggingarkostnaðar í maí 2011

Eins og greint var frá í frétt hinn 12. apríl fannst kerfisvilla við útreikning vísitölu byggingarkostnaðar. Villan leiddi af sér kerfisbundið vanmat á launakostnaði í vísitölunni frá mars 2010 til apríl 2011. Áhrif vegna leiðréttingar kerfisvillunnar eru 3,6% til hækkunar á vísitölunni í maí 2011.

Hagstofa Íslands tók í notkun nýtt vísitöluhús sem grunn byggingarvísitölu í janúar 2010. Umfang verðsöfnunar var aukið og verðbreytingar launakostnaðar reistar á gögnum úr launarannsókn Hagstofunnar. Í mars 2010 var gerð breyting á innlestri launagagna í grunn vísitölnunnar og við þá breytingu kom kerfisvillan upp. Hagstofan hefur gert nauðsynlegar úrbætur á hugbúnaðarkerfinu og prófanir sýna að villan er ekki lengur til staðar.

Við grunnskiptin var tekin upp ný aðferð við mælingu launakostnaðar í vísitölunni. Stuðst var við upplýsingar úr launarannsókn Hagstofu Íslands í stað þess að fylgja breytingu á töxtum kjarasamninga að viðbættum tilteknum launakostnaði og reiknitölu ákvæðisvinnu. Tilgangurinn var að treysta grundvöll fyrir öflun upplýsinga um breytingu greiddra launa í byggingarstarfsemi og nota við mat á byggingarkostnaði.

Við mat á breytingu launakostnaðar milli mánaða notaði Hagstofan 12 mánaða meðaltal til að jafna sveiflur á milli mánaða sökum óreglulegra greiðslna, en í byggingarstarfsemi geta greiðslur sveiflast milli mánaða, s.s. vegna uppgjors mælinga og bónusa við verklok. Endanleg gögn úr launarannsókn Hagstofunnar eru tiltæk 3 mánuðum eftir að mælingarmánuði lýkur. Samningsbundnar launahækkarnir eru því með þessari aðferð ekki að fullu komnar fram í vísitölunni fyrr en 15 mánuðum eftir að þær koma til framkvæmda. Þótt aðferðin feli í sér tölfræðilega öruggari mælikvarða um þróun launakostnaðar í byggingarstarfsemi yfir lengri tíma en fyrri aðferðir þá hefur verið bent á að upplýsingarnar komi of seint fram til þess að vísitalan gagnist þeim sem nýta vilja hana sem mælikvarða á verðbreytingar milli einstakra mánaða.

Í ljósi þessa mun Hagstofan tímabundið hverfa aftur til eldri aðferðar við mat á launakostnaði til að fanga betur launabreytingar samkvæmt kjarasamningum og breytingar á öðrum launakostnaði milli mánaða. Við endurútreikning á leiðréttri tímaröð vegna kerfisvillu tekur launakostnaður því jafnframt breytingum samkvæmt eldri aðferð. Hagstofan mun vinna að rannsókn á mismunandi aðferðum til að meta breytingar á markaðslaunum í byggingarstarfsemi. Í þeirri vinnu verða gögn launarannsóknar Hagstofunnar notuð og mismunandi aðferðir við árstíðaleiðréttingu launakostnaðar skoðaðar.

Eins og fram kom í minnisblaði frá 12. apríl síðastliðnum hefur Hagstofan ákveðið að koma á fót notendahópi um vísitölu byggingarkostnaðar með þátttöku fulltrúa helstu hagsmunaaðila. Í þeim hópi verður m.a. fjallað um mælingar á breytingum launakostnaðar í byggingarvísitölunni.

Frekari upplýsingar veitir Ólafur Hjálmarsson hagstofustjóri í síma 528 1010 eða á netfanginu Olafur.Hjalmarsson@hagstofa.is.